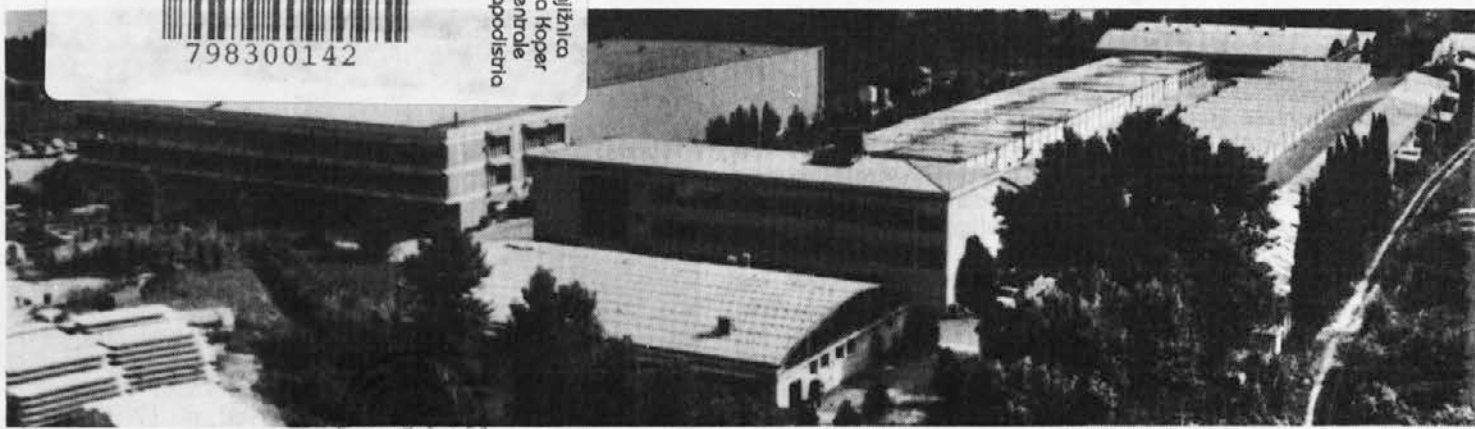

D
91/1983/s[7]

MI

798300142

Osrednja knjižnica
Srečo Vilhojz Koper
Biblioteka centra
Srečo Vilhojz Copodistrta1952-1982
MEHANOTEHNIKAIZOLA DISTRIKT
18. III. 83JUGOSLAVIJA
00140
YUGOSLAVIJA**mehanotehnika izola**

1 marec 1983

PD 142/83

glasilo delovne organizacije

Ob dnevu žena

Pred dnevi smo praznovali dan žena, ki smo ga posvetili ženi, materi, delavki, njene-
mu delu in življenju. Prav gotovo ni odveč,
da na kratko osvežimo spomin, kako je do
praznika dan žena sploh prišlo. Udeleženske
mednarodne konference žensk, ki je bila 13.
in 14. avgusta 1910 v Köbenhavnu, so na
pobudo Klare Zetkin določile 8. marec za
mednarodni dan žensk. Leto dni poprej so
ameriške ženske priredile demonstracije v
znak solidarnosti z vdovami mož, padlih v
krvavi chichaški stavki. Zborovalke na tej
konferenci so tudi posebej poudarile na-
slednje zahteve: volilno pravico, zaščito de-
lavk pri delu, zakonsko izenačenje ženskih
pravic.

Torej je praznovanje 8. marca posvečeno
dnevu, ko je ženska izbojevala svoj največji
boj – enakopraven položaj s svojimi mo-
škimi tovariši in prav v spomin na ta dolgo-
trajni in vztrajni boj, vsako leto tako ali dru-
gače dan žena obeležimo. V zadnjih letih se
je ta praznik izmaličil v barantanje za proste
ure, v prirejanje zakusk, v nekoristno po-
trato denarja za darilne bone, v tekmovanje
pri nakupu dragih daril, kar vse skupaj nima
ničesar skupnega z vsebino mednarodnega
praznika žena. Dan žena bi moral vsekakor
dobiti globlji, pristrčnejši pomen, predvsem
pa skromnejše zapravljanje težko pri-
služenega denarja.

To bi moral biti dan, ko bi nam naši
najdražji s skromnim šopkom rož izrazili
spoštovanje in ljubezen, to bi moral biti dan,
v katerem bi lahko z družbenimi priznanji v
nematerialni obliki in s toplim in iskrenim
stiskom roke nagradili prizadevno delo žene,
matere, gospodinje, delavke. Predvsem pa bi
to moral biti delovni dan, kajti danes je bolj
kot kdaj koli prej dragocen naš delovni čas,
vsaka ura, vsaka minuta našega ustvarjanja,
vsak dinar. Le v takem prepričanju bomo
lahko dosegli cilje, ki so pred nami. Naši cilji
pa niso le prazne fraze, temveč naš boljši
jutrišnji dan.

Sandra Grbec

Vsem delavkam
iskrene čestitke
za 8. marec
- dan žena!

Pisalni stroj kot otroška igrača

V bližnji prihodnosti bomo v naši proizvodnji videli nov proizvod — pisalni stroj. To seveda ne bo pravi pisalni stroj, ampak bo igrača, ki je s svojo sodobno obliko in ostalimi funkcijami zelo podobna pravemu, prenosnemu pisalnemu stroju. Tastaturo ima sestavljeno iz dvaintridesetih tipk, ki omogočajo pisanje velikih črk, znakov in števil (skupaj jih je 56). Vlaganje in podajanje papirja pod pisalni valj ter gibanje slednjega je izvedeno kot pri pravem pisalnem stroju. Pred koncem vsake vrstice nas zvočni signal opozori, da se bližamo koncu vrstice. Podajanje in previjanje pisalnega traku, ki je take kvalitete, da omogoča lepo vidljiv odtis žiga že pri „mehkejšem“ tipkanju, je avtomatsko.

V teh nekaj vrsticah je ta naš

vodov. Pisalni stroj prejšnjega proizvajalca je bil po kvaliteti slabši od ostalih strojev na tržišču, orodja niso bila v najboljšem stanju, imel je precej polizdelkov, ki so zahtevali tehnologijo izdelave, ki jo pri nas nimamo, ali pa so ti polizdelki pogojevali zelo kompliciran način montaže, ki se je na trenutke zdel celo nemogoč za serijsko proizvodnjo. Zato smo pristopili k reševanju vseh teh problemov. Med prvimi odločitvami je bila ta, da polizdelke, ki jih pri nas ne moremo izdelovati in tiste, ki bi predstavljali velike probleme pri montaži, prilagodimo našim zahtevam.

Tako je bilo konstrukcijsko izvedenih precej sprememb v samem mehanizmu pisalnega stroja. Za te spremenjene in na novo konstruirane polizdelke

nove opreme, ki jo zahteva izdelava tega izdelka. Tako je bil nabavljen stroj za dvobarvno brizganje, ki ga bomo uporabljali za izdelavo tipk za tastaturo. V nasprotnem primeru bi morali tipke izdelovati na več strojih, kar bi bilo zelo naporno in drago zaradi dolgih izdelovalnih časov. Poglavlje zase pa so predstavljali in še vedno predstavljajo materiali, ki se jih na našem tržišču ne da nabavljati (ker jih ni, ali pa ne ustrezajo s svojo kvaliteto) in jih je zato potrebno uvažati. Povrh vsega so ti materiali za našo proizvodnjo novi in smo tako morali iskati proizvajalce v tujini ter nato pri njih naročiti in čakati na vzorce, na podlagi katerih smo se nato odločili za najprimernejši material.

Ker ima pisalni stroj veliko polizdelkov (preko 300), smo posvetili precejšnjo pozornost načinu montaže. Ker je med temi polizdelki precej takih, ki so „skoraj enaki“ in jih zato zelo težko razlikujemo med seboj, smo temu posvetili še posebno pozornost. Tako je „padla“ odločitev o takem načinu montaže, pri kateri je zelo zmanjšana možnost zamenjave polizdelkov med seboj, kar v nekaterih primerih pomeni, da ta proizvod odvržemo, ali pa ga moramo celega razdreti in s tem nekatere polizdelke uničiti, da ne govorimo o izgubljenem času. Prav zaradi tega so bile nabavljene vrtljive mize in druge doma skonstruirane in izdelane montažne priprave in pripomočki, ki naj bi nekatere od teh „nevarnosti“ odpravile in predvsem olajšale delo delavkam pri montaži tega zahtevnega izdelka, ki je skoraj v celoti namenjen na zahtevna zahod-

na tržišča. Zaradi tega je potrebno izdelati tastaturo s tipkami za vsako državo, v katero bomo pisalni stroj izvažali posebej, kajti razpored tipk mora ustrezati razporedu na pravih pisalnih strojih v teh državah.

To pa še ne pomeni, da so vsi problemi rešeni, ampak se še začnejo, ali stopnjujejo. Kot pri vseh novih proizvodih nas tudi sedaj čaka še cel kup problemov, ki jih bo prinesla proizvodnja. Za začetek smo kot v večini primerov v zamudi, oziroma nas prehiteva čas. Velik problem bo predstavljal tudi naš odnos do dela. Med polizdelki za ta proizvod je veliko takih, ki so vitalni za njegovo pravilno delovanje in so lahko samo „taki, kot morajo biti“ in nič drugačni. To pa pomeni, da bomo morali vsi, ki sodelujemo v proizvodnem procesu in zraven njega, nekoliko (če že ne precej) menjati naš pristop k delu in se ne bomo smeli zadovoljiti s takimi polizdelki, kot so (da uporabim naš vsakdanji besedni zaklad) zviti, zaliti, nedoliti, lisasti, krčeni ipd. Nekateri od teh „pojmov“ bodo morali (pri najvažnejših polizdelkih) izginiti, če bomo hoteli pisalni stroj izdelovati v ustrezni kvaliteti (ta pa je kot za vse izvozne izdelke visoka, saj imamo že prenekatero „šolo“ za seboj) in v planiranih količinah. Te pa so 1000 pisalnih strojev dnevno. Če dodamo zraven še to, da je celotni čas izdelave približno eno uro, vidimo, da bo potrebno „stvar resno vzeti v roke“.

Da je to nujno potrebno, nam pove že dejstvo, da je to izvozni proizvod. Vsi pa dobro vemo, kaj to pomeni za nas vse.

S. Č.

novi proizvod predstavljen in vse skupaj izgleda zelo enostavno. Da pa se dosežejo zgoraj navedene lastnosti, je bilo potrebno veliko več, kot nam povedo zgoraj navedene lastnosti tega izdelka.

Začetek je bil s poslovnimi odločitvami (utemeljeno s kalkulacijami za ceno, možnostjo prodaje na tujih trgih, naših proizvodnih zmogljivosti, ipd.) o nakupu orodij za že obstoječi pisalni stroj v tujini.

S tem pa so pravzaprav začeli nastajati problemi, ki so si podobni pri osvajanju novih proiz-

smo naročili nova orodja, ali pa jih vgradili v že obstoječa orodja. Z sedanjimi odločitvami se je tudi zmanjšal celotni čas izdelave, s tem pa se je znižala tudi cena celotnega izdelka. Zatem smo pristopili k reševanju problematike glede kvalitete celotnega izdelka. Tukaj se je pojavilo precej novih konstrukcijskih sprememb na samem proizvodu, kar je zahtevalo precejšnje zahtevne spremembe na orodjih za brizganje plastičnih mas in tudi temeljito obnavljanje nekaterih orodij. Nadalje se je bilo potrebno odločiti za nabavo

Skladišče vnetljivih snovi

Zaključujejo se gradbena dela še na enem od objektov, ki smo jih v zadnjih letih uspeli zgraditi, „skladišču vnetljivih tekočin“. Dosedanja gradbena dela na skladišču niso potekala ravno po planu. Edini vzrok zakasnitve so bili nenormalno podaljšani roki dobave nekaterih gradbenih materialov. Kljub vsemu pa je tudi tokrat kvaliteta opravljenih del zelo dobra.

Skladiščni objekt bo namenjen predvsem hranjenju barv, lakov, razredčil in podobnih materialov. Zgrajeni objekt je le prva faza ureditve tega dela.

V bližnji bodočnosti bo sledila gradnja drugega dela skladišča, to je še treh polj, v katerih bo pretakališče in posebni prostor za skladiščenje sodov. Sledilo bo dokončanje širše ploščadi z tovornimi rampami, na katerih bo prostor za deponijo in odvoz vseh vrst odpadnega materiala, ki se bo preselil iz pred transformatorske postaje. Skladiščenje omenjenih mate-

rialov zahteva posebne prostore in opremo teh. Predvsem mora skladiščni objekt biti v primerni razdalji od ostalih objektov, ali pa mora biti vkopan (tako je v našem primeru). Streha mora biti lahka, elektro-instalacije v posebni izvedbi, ozemljejeva mora biti temeljita, zračenje primerno in naravno. Prostori morajo biti opremljeni s predpisanim protipožarnim sistemom, ki zajema primerne alarmne in gasilne naprave.

Dosedanje skladišče vnetljivih snovi (če mu lahko tako rečemo) je skrajno majhno, nepregledno in na sploh neprimeren tako, da je stalno na očeh budnih inšpektorjev. Prva faza novega primerno opravljenega, 270 m² velikega skladišča je torej nova lepa pridobitev za naš kolektiv, ki bo omogočala ne samo varno hranjenje vnetljivih tekočin, temveč tudi boljšo kontrolo količine in kvalitete zaloga.

Stane Rustja

drugimi davščinami, pridobljena sredstva." (33. člen Ustave SFRJ). Podobno določilo vsebuje Ustava SRS (35. člen).

Skupno porabo v občini in na nivoju republike predstavljajo prispevki za SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje. Za financiranje SIS je v zvezi s tem pomembno načelo svobodne menjave dela, na podlagi katerega ne pridobivajo družbene dejavnosti (kot npr. na področju izobraževanja, kulture, znanosti, zdravstva, otroškega varstva itd) več sredstev za svojo dejavnost iz proračunov družbenopolitičnih skupnosti (občine, republike), ampak imajo SIS svoje vire dohodkov. To so prispevki delovnih ljudi, in organizacij združenega dela. V zvezi z obravnavanjem prispevkov velja omeniti še načelo vzajemnosti in solidarnosti.

Smisel tega načela je, da zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi ni odvisno od tega, kolikšen prispevek so vplačali, ampak se te potrebe zadovoljujejo solidarno. Na podlagi vzajemnosti in solidarnosti zagotavljamo delovnim ljudem enake pogoje za izobraževanje, zdravstveno varstvo ipd. Zlasti za slednje t. j. zdravstvo lahko nazorno pokažemo, kako bi bilo, če to načelo ne bi bilo uveljavljeno. Marsikdo se namreč ne bi mogel zdraviti v bolnišnici, če bi za svoje zdravljenje lahko porabil samo toliko sredstev, kolikor jih je vplačal s svojim prispevkom. Na poenostavljen način lahko prikažemo, da se prispevna stopnja oblikuje tako, da izvajalci pripravijo program dela in potreb, na podlagi katerega se izoblikuje finančni načrt. Na podlagi skupnih letnih potreb določenega SIS, se v odnosu do planirane mase brutto osebnih dohodkov (BOD) izoblikuje odstotek (višina) prispevne stopnje za ta SIS.

O predlaganih višinah prispevnih stopenj se razpravlja na različnih organih skupščin SIS in delegacijah TOZD, končna višina pa se sprejme na skupščini posamezne SIS.

Podoben postopek velja za določitev prispevnih stopenj (davkov) za potrebe proračunov občin in republike iz BOD.

Če se med letom masa BOD poveča več kot je bila planirana, pride do presežka prihodkov SIS, ki se morajo vplačnikom vrniti. Običajno se to „vrne“ tako, da se prispevna stopnja zniža za vnaprej. Vprašanje, ki se večkrat pojavlja je, zakaj se med občinami prispevna stopnja razlikuje, posebej občutno odstopa.

Do razlik v višinah prispevnih stopenj prihaja zaradi različnih višin „občinskih“ stopenj, kajti republiška prispevna stopnja je enotna za vso republiko. Ker so potrebe po zadovoljevanju določenih potreb po šolah, zdravstvenih domovih, otroških vrtcih v občinah različne, so od teh potreb odvisne tudi višine prispevnih stopenj.

Nedvomno je v tem kratkem sestavku težko prikazati tako pomembno področje, kot predstavlja svobodna menjava dela in s tem v zvezi prispevne stopnje za zadovoljevanje naših skupnih in splošnih potreb. Ker se usklajevanje interesov za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb opravlja preko delegatov v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti, imajo delegacije izvoljene v teh skupnostih veliko odgovornost, tako napram svoji delegatski bazi kot družbi na sploh.

Koliko in za katere skupne in splošne potrebe prispeva posamezen delavec, je razvidno iz spiska prispevkov, ki ga prejme vsak delavec pri mesečnem obračunu osebnega dohodka. M. V.

O prispevnih stopnjah . . .

Zdi se nam primerno zapisati nekaj besed institutu – prispevna stopnja, kajti pod tem pojmom se v različnih sredinah različno pojmuje.

Najprej, kaj je prispevna stopnja?

V najširšem pomenu besede pojmuje prispevno stopnjo kot odstotni prispevek od prejemkov delavcev in občanov ter dohodka TOZD za zadovoljevanje skupnih in splošnih potreb. Povedano z drugimi besedami, z zbranimi sredstvi od prispevnih stopenj se financirajo zadeve s področja skupne (SIS) in splošne porabe (prora-

čuni občine, republike, federacije).

V tem smislu opredeljujejo pojav „prispevnih stopenj“ tudi Ustava SFRJ, ko pravi (glede splošne porabe): „Delavci v združenem delu prispevajo sredstva za splošne, z ustavo določene družbene potrebe, ki jih zadovoljujejo v družbenopolitičnih skupnostih s tem, da plačujejo tem skupnostim iz dohodka temeljne organizacije združenega dela in iz svojih osebnih dohodkov davke in druge davščine, v skladu z namenom oziroma s cilji, za katere so namenjena z davki in

Zrelejši odnos do dela?

V letu 1983 je na disciplinsko komisijo prišlo 38 prijav kršitev delovnih obveznosti, kar je v primerjavi z letom prej 15 prijav manj. Seveda se nam ob tej primerjavi takoj postavlja vprašanje – smo postali pri izpolnjevanju delovnih obveznosti zrelejši, bolj disciplinirani, ali pa naše kršitve, pa čeprav morda številnejše in hujše ne najdejo poti na disciplinsko komisijo?

Želimo in upamo, da padcu prijav botruje naš zrelejši in pravilnejši odnos do dela, do družbene, torej naše imovine. Če primerjamo število prijav

kršitev po TOZD, ugotovimo, da je disciplinska komisija obravnavala največ prijav iz TOZD „Tehnične igrače“ in sicer 20, kar je za najštevilnejši TOZD (cca 1000 zaposlenih) nekako razumljivo in sprejemljivo. Iz TOZD „Pisarniške potreščine“ je prispela 1 prijava, TOZD „Kovinski izdelki“ je prijavil 7 kršitev, v TOZD „Pliš igrače“ je komisija obravnavala 3 prijave, 1 prijavo iz TOZD „Orodje–remont“ in 6 prijav iz DSSS.

Od vseh prijavljenih kršitev je bilo 25 % lažje oblike in kar (Nadaljevanje na 4. strani)

V novem vrtcu bo svoj »drugi dom« našlo 230 izolskih malčkov

V mesecu aprilu letošnjega leta bo dokončana gradnja novega vrtca v Livadah, s katerim bomo v glavnem rešili problem varstva predšolskih otrok v občini Izola.

Novi vrtec bo pod svoje varno ohišje sprejel čez 200 malčkov, ki doslej niso bili deležni varstva, vzgoje in razposajenega otroštva v družbi svojih vrstnikov.

Da je novozgrajeni vrtec v Livadah za našo majhno občino velika pridobitev, ni potrebno posebej poudarjati. Prav gotovo pa so dragoceno pridobitev — novi otroški vrtec — najbolj veselo pozdravili starši — delavci, kajti misel, da je otrok varno preskrbljen, da se pod skrbno roko vzgojiteljice pripravlja na vstop v šolo in samostojno življenje, omogoča materi oz. očetu sproščeno in bolj zavzeto delo.

O novem vrtcu v Livadah smo se pogovarjali z direktorjem VVZ Izola tov. Palčič Alojz, ki nam je povedal:

„Pred samim začetkom gradnje smo imeli hude finančne težave, izpeljavo investicijskega programa so zavirale tudi zakonske restrikcije, ki so omejevale tovrstno gradnjo.

Kljub vsem težavam smo uspeli izdelati finančno konstrukcijo in zbrati vsa potrebna sredstva. Poudariti velja, da smo večino sredstev to je 60 % zbrali s samoprispevkom občanov. Objekt je bil tako finančno v celoti pokrit in aprila meseca v lanskem letu smo pričeli z gradnjo, ki je vseskozi potekala hitro, brez večjih zastojev.

Sama gradnja objekta bo končana v mesecu marcu, nekje do srede aprila pa bo zaključena tudi zunanja ureditev. Nabavili smo novo opremo, priskrbeli pripomočke, ki jih bomo uporabljali pri delu, nabavili smo številne igrače. Pri tem velja poudariti, da je večina igrač narejena ravno v našem kolektivu, torej nosijo ime vaše delovne organizacije — Mehano-tehnika.

Svečana otvoritev in ogled notranjih prostorov bo ob praznovanju OF 27. aprila.

Prve otroke bomo v novi vrtec v Livadah sprejeli že 4. maja. S 4. majem bodo v organizirano dejavnost sprejeti otroci v 6. letu starosti — torej skupina mala šola. Zaradi pomanjkanja prostorov smo pravico na šolo za otroke te starostne stopnje, ki niso vključeni v organizirano varstvo, organizirali skrčeni program male šole (150 ur) v popoldanskem času. Z otvoritvijo novega vrtca bodo otroci ta skrčeni program obiskovali v dopoldanskem času v novem vrtcu. Prav tako bomo v tem vrtcu z začetkom maja organizirali 80-urni program za otroke v 5. letu starosti, ki doslej niso obiskovali organiziranega varstva.

Redna dejavnost, torej varstvo in vzgoja otrok v vrtcu v Livadah bo stekla z novim šolskim letom, torej 1. septembrom 1983. V poletnem času je

izpad otrok zaradi dopustov staršev zelo velik tako, da običajno organiziramo varstvo le v 1 zavodu. Seveda bomo v tem času sprejeli nekaj novih otrok v organizirano varstvo, vendar samo tiste z najbolj perečim problemom varstva, torej tiste, ki so v času odsotnosti svojih staršev zaradi rednega dela, prepuščeni samim sebi.

Z novim šolskim letom pa se bo sprejem sprostil za vse otroke. V novi zavod bomo poskusili zajeti vse otroke iz naselja Livade, v kolikor bo mogoče, bomo otroke preseljevali iz enega zavoda v drugi, odvisno, kje pač otrok stanuje.

V novem zavodu bomo organizirali varstvo za vse starostne stopnje, to pomeni — od dojenčkov do male šole. Kapaciteta novega vrtca je za 202 otroka, sprejeli pa jih bomo 230. S tem bomo verjetno pokrili potrebo varstva otrok v naši občini, saj bomo imeli v organiziranem varstvu vključene cca 1000 otrok, kar je za našo majhno občino izredno veliko. Kadrovska zasedba se bo seveda povečala za 33 delavcev v glavnem z vzgojiteljicami, varuhinjami, zaposlili bomo 1 administrativno delavko in 1 hišnika.“

Sandra Grbec

Sestavek bi zaključila z ugotovitvijo. Občani Izole smo v skrbi za najnežnejša otroška leta, za pravilno vzgojo in skrbno varstvo naših malčkov naredili velik korak naprej, kajti ravno dobra vzgoja, pravilni razvoj otroka v času odsotnosti svojih ljubečih staršev, sta glavni porok, da bodo naši otroci zrasi v zdrave, samostojne in delovne ljudi, ki bodo sposobni prevzeti številne naloge in obveznosti. S tem se bodo najbolje obdolžili naši celotni družbi.

Tako, vrtec je nared, še okolico bomo uredili in pripravljen bo za sprejem razposajenih malčkov.

Za večjo prometno varnost pešcev

Vsak dan beremo, da se je pešec teže ali celo smrtno ponesrečil, ko je hodil ob cesti ali jo prečkal. Zlasti so pri tem pogosti primeri otrok.

Naj navedem nekaj nasvetov, da bi znižali tako težke primere:

1. Po 94. členu zveznega zakona o temeljnih varnosti cestnega prometa mora pešec, ki hodi po vozišču na javni cesti zunaj naselja, hoditi ob levem robu vozišča v smeri svoje hoje. Izven naselja ni pločnikov. Na navedeni način pravilno hodeči pešec vidi, da se mu bliža motorno vozilo, in se zadostno umakne ali celo ustavi, stopi na travnat obcestni pas itd., s tem pa prepreči prometno nevarnost. Če tak pešec hodi po

desni strani, ne vidi, kdaj mu za hrbtom pripelje in ga dohiti npr. avto, zaradi česar je tak potencialni povzročitelj prometne nevarnosti.

2. Preden pešec stopi na cesto, da bi jo prečkal, se mora prepričati, ali se z leve ali desne strani morda približuje motorno vozilo. Pri tem mora seveda presoditi, kakšna je hitrost takega vozila. Najbolje je, da tak pešec mirno počaka, da vozilo odpelje, nato šele prečka cesto. Tak način velja najbolj za tiste primere, kjer hoče pešec preko ceste na takem mestu, kjer ni zebre ali semaforja, velja pa tudi za zebro ali semafor. Če stoji pešec na pločniku, voznik ne more računati, da bo pešec

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje s 3. strani)
75 % težjega značaja. Največjo težo hujskih kršitev nosijo neopravičeni izostanki z delanad 3 dni, v 2 primerih je bila prisotna vinjenost na delovnem mestu, sledijo jim še en primer tatvine, žigosanje tujega evidenčnega kartončka, predčasno odhajanje z dela in podobno.

Pri lažjih kršitvah je kar v 10 primerih šlo za neopravičene izostanke z dela do 3 dni, prijave pa so prispele še zaradi zamujanja na delo, malomarnosti pri delu in zapuščanja delovnega mesta.

Disciplinska komisija je v 5 primerih izrekla najstrožji ukrep — prenehanje delovnega razmerja brez odložitve, trem kršiteljem je izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja pogojno od 3 do 12 mesecev, v 1 primeru je bil izrečen ukrep

premestitve na druga dela in naloge, v ostalih primerih pa so bili izrečeni javni opomin in opomin.

Dva kršilca delovnih obveznosti sta bila zaradi pomanjkanja dokazov oproščena. Nekaj prijav je bilo ustavljenih zaradi zahteve prijavitelja, premestitve v drugi TOZD, odhoda v JLA in podobno. Dva primera pa sta še v postopku zaradi pritožbe DS oz. na sodišče združenega dela.

To bi bil kratek sprehod skozi našo disciplino v preteklem letu. Kakšen odnos do dela, kako smo opravljali svoje dolžnosti nam sicer samo številčno kažejo podatki. V globjo vsebino teh podatkov se ne bomo spuščali, prizadevali pa si bomo, da bi bilo naših „prekrškov“ čim manj in da bi končno dozoreli.

Sandra Grbec

(Nadaljevanje s 4. strani)

nenadoma stopil na cesto, morda naravnost pred avto. Voznik svoje hitrosti, naj bo še tako zmerna in primerna, ne more v trenutku znatno spremeniti oz. ustaviti.

3. Če je promet živahnejši in ni semaforja, ki bi reguliral promet pešcev in voznikov, naj se pešci po možnosti zberejo v skupine in naj ne prečka vsak pešec posebej, zlasti starejši ali bolehní pešci, ki niso normalno hitri pri prečkanju. Najprej je treba pogledati na levo, nato na desno. Če je z obeh strani varno, je tudi prehod varen.

4. Ne prečkajte ceste, ko je pravkar odpeljal kamion ali avtobus ali drugačno večje vozilo. Ko pride v sredino ceste, lahko iz nasprotné smeri pripelje drug avto, ki ga zaradi velikega vozila niste poprej videli in nesreča je neizogibna.

5. Ne prečkajte ceste v mraku ali nočnem času, če ni podana največja varnost. Mnogi tvegajo svoje zdravje ali življenje tako, da stečejo med vozili, ki vozijo, eni na levo, drugi na desno. To se dogaja predvsem v predmestjih. Pešec sicer vidi zasenčene luči bližajočega vozila, toda noben voznik ne bo opazil ob nasproti svetlečih lučeh pešca. Voznik ga navadno opazi, a je že prepozno, ker ne more ustaviti svojega vozila v trenutku, kot sem že navedel.

5. V nočnem času in tudi v mraku, če hodite ob slabi cestni razsvetljavi, morda sploh ni luči. Nosite v roki kakšno belo stvar. Seveda ne mislim, da morate nositi karton za pralnik ali

štedilnik, pač pa je primerna bela plastična vrečka, kakršna je danes pri vsaki hiši. Vanjo dajte pokrivalo, ročno torbico, zmečkan časopis ali nekaj takega, da bo vrečka čim večja, torej napeta. Tako belo vrečko bo voznik mnogo lažje opazil kakor pešca v sivi, rjavi, vsekakor v temni obleki. Če s tako vrečko prečkate cesto, jo na prvi polovici držite v levi roki (vozniki vam prihajajo z leve strani) na drugi polovici pa v desni roki (voznik vam vozi z desne strani).

Navajajte otroka na previdno hojo, na pravilno prečkanje ceste. Prikažite jim in razložite, kako počasi se premika pešec, ko prečka cesto in s kakšno hitrostjo pripelje voznik. Ko nenadoma zagleda nevarnost, mora odločiti, kaj bo ukrenil, nato poteče določen čas, da „prime“ zavora ali volan, tedaj pa je lahko že prepozno. Pri povprečnem vozniku poteče ena sekunda od nastopa nevarnosti do efektivne reakcije. Pri počasni vožnji 30 km na uro prevozi v eni sekundi 8,33 m, v tem času pa lahko pride že do nesreče. Očitno je pešec zgrešil, ker ni poznal lastnosti vožnje in ne presodil svoje slabosti proti motornim vozilom.

7. Še eno: Pogostoma najmanj disciplinirano hodijo tisti, ki sami nimajo vozniškega izpita in se za vzroke nezgod tudi sicer ne zanimajo. Razumljivo so to starejši pešci, toda tudi tem je treba pomagati.

Torej — srečno vožnjo — srečno hojo!

Novo pri Državni založbi Slovenije

Josip Vidmar: **MRTVAŠKI PLES**

Najnoveše delo Josipa Vidmarja je meditacija o poslednji izkušnji človeškega življenja. Je vznemirljiva in nevsakdanja knjiga, ki na relaciji človek—narod—človeštvo združuje sintezo Vidmarjevih misli o smrti ter antološki preraz najznačilnejših slovenskih stihov na to temo od Prešerna do današnjih dni.

134 str., pl. 530.— din

Tone Peršak: **PREHOD**

Avtor pripoveduje o terorističnem izsiljevanju. Skupina teroristov iz tujine izsiljuje študenta slavistike. Ob napeti zgodbi podrobneje spregovori tudi o nekaterih problemih današnje mlade generacije in se naposled izteče v presenetljiv razplet in zaključek.

285 str., pl. 640.— din

Skupina avtorjev: **MEMENTO UMORI**

Teorija detektivskega romana (Zbornik)

V zborniku lahko preberete, kako na detektivke gledajo najimenitnejši pisci zvrsti in kako ga osvetljuje sodobna literarna teorija. Bralec se lahko pregledno in zgoščeno seznaní z zgodovino detektivskega romana in se prepriča, kako tesno se prepleta z drugimi „resnejšimi“ literarnimi oblikami.

351 str., br. 490.— din

Boris Grabnar: **LETA 2000**

Pisatelj je izdelal podrobnejše teze o osnovnih momentih, ki bodo odločilni za prihodnji razvoj. Pri tem se opira na najnovejša dognanja v tehniki, sociologiji in teoriji komunikacij. Tako imamo pred seboj zanimivo, pisano in nekoliko tvegano delo o stvareh, ki nas bodo prej ali slej zadevale vse.

Marijan Zadnikar: **ROMANIKA V SLOVENIJI**

Je tipologija in morfologija sakralne arhitekture. Gre za sintezo dolgoletnega avtorjevega študija romanske arhitekture na Slovenskem. Je tehten prispevek k zgodovini naše nacionalne kulture, opremljena s številnim slikovnim gradivom. Je hkrati ena posebnih lepih izdaj.

660 strani velikega formata, pl. 1.980.— din.

Jože Toporišič: **NOVA SLOVENSKA SKLADNJA**

Je knjiga razprav o vprašanih skladnje v slovenščini, enem od doslej najmanj obdelanih poglavij v slovenski slovnici. Je pomemben prispevek znanstvenim raziskavam.

488 strani, pl. 930.— din, br. 750.— din.

A. Giesztor, S. Kieniewicz, E. Rostworowski, J. Tazbir, H. Wereszycki: **ZGODOVINA POLJSKE**

Zbirka: Dobe, narodi, dogodki

Je izčrpen pregled zgodovine poljskega naroda od začetkov nastanka poljske države do druge svetovne vojne. Napisano je za nepoljskega bralca in mu želi podati popolno podobo vojaških, političnih in kulturnih dogodkov. Delo vsebuje tudi odlične podatke s področja arheologije, etnologije, sociologije, umetnosti in glasbene zgodovine ter zgodovine poljskega jezika in literature.

600 strani, pl. 1.200.— din.

Gert Hofmann: **LEKTOR V LJUBLJANI**

Roman Lektor v Ljubljani je delo zadnje čase vse bolj uveljavljajočega se nemškega pisatelja, ki že več let deluje kot nemški lektor in predavatelj nemške književnosti na ljubljanski univerzi. Življenjska pot je torej dala avtorju fabulativni okvir in krajevno ozadje, glavnemu junaku njegove pripovedi pa poklicno oznako.

273 strani, pl. 720.— din.

Državna založba Slovenije
Propagandni oddelak

**DOPISUJTE
V NAŠE
GLASILO**

Predstavljamo vam:

TOZD »Pliš igrače«

Tovarna plišastih igrač Mehanotehnika stoji v majhni brkinski vasi Bač pri Materiji. To je vasica, ki skupaj s Povžanami in Materijo tvori kompleks hiš, imenovanih Materija, kjer imamo pošto, trgovino, šolo. Za tujca predstavljajo vse tri vasice eno vas — Materijo, domačini pa točno vedo, kje je kaj in kako se imenuje.

Tovarna leži na skrajnem vzhodu vasi bolj na gmajni kot v vasi. Iz nadstropja upravne stavbe je prekrasen pogled na Brkine, Matarsko podolje in Slavnik. Ne vidi se vasi in tako ima človek občutek, da živi v neokrnjeni divjini. To romantiko kazni samo vod električne napeljave in cesta Trst — Reka, ki povesta, da smo v urbaniziranem delu sveta.

Rojstno leto obrata Mehanotehnike v Materiji je 1959. Tedaj je 10 do 20 delavcev pričelo z delom v bivši gostilni in „furmanski štali“, kjer so delali, se razvijali in rastle vse do leta 1980, ko je bila dograjena nova proizvodna hala.

V maju 1980 s mo se preselili v nove prostore. Z boljšo organizacijo dela, boljšimi pogoji dela in višjo storilnostjo je fizična proizvodnja porasla za približno eno četrtino.

Letna stopnja rasti prodaje v zadnjih treh letih znaša cca

55 %. Ker tako silnega povečanja proizvodnje konec leta 1980 in v letu 1981 tržišče ni preneslo, so se v drugi polovici leta 1981 in prvi polovici leta 1982 zelo povečale zaloge in smo tako lani morali proizvodnjo zmanjšati za 20 %. Lanska proizvodnja v TOZD „Pliš igrače“ je bila po fizičnem obsegu na nivoju leta 1980. Letos načrtujemo za 5 do 10 % večjo proizvodnjo kot lani, pa vendar še ne bo dosegla količine iz leta 1981.

V stari stavbi, kjer je bila prej proizvodnja, imamo sedaj kompletno skladišče surovin in materialov za proizvodnjo. Končne izdelke prav tako prehodno skladiščimo v teh prostorih in jih dvakrat tedensko vozimo v centralno skladišče v Izoli. Sam proizvodni proces v naši tovarni bi lahko razdelil na 5 delovnih enot (poleg skladiščenja repromaterialov in pre-

dokaj odgovorno in zahteva natančnost, saj je potrebno paziti

pregledati, če je pravilno zašit, če ni raztrgan ali deformiran.

S šivalnimi stroji delavke zašijejo polizdelke, ki so jih dobile iz krojilnice.

na barvne odtenske pliša in točno kompletiranje.

V „šivalnici“ dela 35 do 42 delavk, kar je skoraj polovico zaposlenih. Tu se skrojene deli sešijejo v različne izdelke (živali, punčke, fantke...). Delavke delajo v celoti na šivalnih strojih in je zato naša dejavnost uvrščena v poslovno združenje tekstilne industrije. Tako se vsi ekonomski parametri, ki jih dosežemo, primerjajo z doseženimi

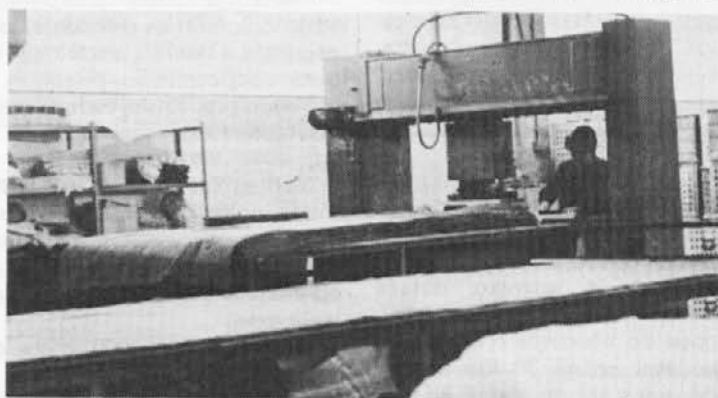
Tako pripravljene polizdelki oz. prazne „kože“ gredo v „polnilnico“, kjer jih 2 do 3 polnilci napolnijo, igrače s tem dobijo željeno obliko. Do pred nekaj leti so bile na tržišču cenjene trde, nabite igrače. Danes tržišče ceni mehke, skoraj prazne plišaste igrače. Trde igrače lepo stojijo in imajo pravilno obliko, ki se ne deformira.

Mehke igrače so mnogo prijetnejše za igro otrok, nimajo stalne oblike, ne stojijo trdno in lepo, rabijo pa manj dragega polnila.

Zadnja faza delovnega procesa je končna dodelava napoljenih igrač — montaža ali „finitura“. Tu zašijemo (ročno) polnilne odprtine, prišijemo (prikovičimo) oči in smrčke ter izoblikujemo obraz. V tej fazi tudi barvamo, rišemo in lepimo, igrače očistimo in zapakiramo ter pripravimo za transport. V montaži dela 15 do 20 delavcev.

V proizvodnji prevladujejo ročni stroji, predvsem so to šivalni stroji (imamo jih več kot štirideset), potem imamo dva mostna sekalna stroja, tračno žago, dva električna stroja za krtačenje in dva polnilna stroja. V zadnjih nekaj letih smo nabavili 10 novih šivalnih strojev. Naročen imamo (več kot leto

(Nadaljevanje na 7. strani)

Krojenje pliša v razne oblike.

hodnega skladiščenja končnih izdelkov).

Prvi del proizvodnje predstavlja „krojilnica“, ki zaposluje 3 do 4 delavce. Tu tkanino, pliš, velur, poliuretanske folije in druge tekstilne materiale razrežemo na primerne kroje in kompletiramo za naslednjo fazo proizvodnje. Delo v krojilnici je

v drugih tovarnah tekstilne stroke.

Zašiti deli gredo v naslednjo fazo proizvodnje, to je „obračalnico“, kjer skrojene in zašite polizdelke obrnejo na pravilno stran. To delo opravlja 4 do 5 delavk, ki poleg tega s „knakerji“ kovičijo oči in nosove. Vsak obrnjen del morajo obračalke

Direktor TOZD Franc Uršič.

Vodja proizvodnje Jelka Geršak.

Tehnolog Saša Lovrinovič.

Tajnica TOZD Neva Škerjanc.

Evidentičarka Mirjana Prelc.

(Nadaljevanje s 6. strani)
dni) še specialni šivalni stroj za robljenje.

Pri izdelavi pliš igrač je tehnika sicer važna, vendar v našem načinu dela (obrniti način) prevladuje predvsem „delo“. Pri šivanju, polnjenju in pri montaži kosmate živali je odločilnega pomena ročno oblikovanje, občutek za obliko. Da bi napravili res lepo igračo, mora biti šivilja, polnilec, sestavljalac umetnik. Če delavcu manjka umetniški občutek, se zgodi, da naredimo medveda, ki je šlampast, čotast, slep in ni podoben vrsti, ki jo predstavlja. Ker serijska industrijska proizvodnja in umetnostna obrt ne gresta skupaj, je naloga organizacije dela, da ju uskladi, organizatorji proizvodnje iščejo optimalni kompromis med obema načinoma proizvodnje. Obe navedenima dejavnikoma pa se pridružuje še tretji, ki je odločilnega pomena — tržišče. Ta ima svoje muhe. Včasih ne

prizna niti serijske proizvodnje niti umetnosti in hoče nekaj tretjega. Z vsemi silami se trudimo, da delamo samo tisto, kar razvajo tržišče hoče imeti in pri tem maksimalno upoštevamo prva dva dejavnika.

V letu 1983 pričakujemo, da se bodo cene naših igrač dvignile za 20 % in da bo tržišče kupilo vsaj 5 % več kot leta 1982. Tako planiramo vrednostno 25 % večjo proizvodnjo. Da bi to lahko dosegli ob enakem številu zaposlenih, bi morali izkoristiti še marsikatero notranjo rezervo. Povečati moramo produktivnost za 5 % in vložiti v vrednost proizvodnje vsaj 20 % svojega znanja. Torej, moramo si izmisliti, odkriti, narediti, od družbe dobiti dovoljenje za delo (ceno za nov izdelek) in trgu ponuditi nove igrače, ki morajo biti take, da bodo šle v prodajo oz., da bomo vnaprej vedeli, da jih bomo lahko prodajali. Navdušiti morajo naše prodajalce (komercia-

Obračanje zašite račke.

liste), grosiste, detajliste, matere majhnih otrok in majhne namenjene. Lani smo izdelali prototipe za 17 novih igrač, vendar nam družba, ali država, ali neki SIS, ali neki republiški upravni organ cene za nove izdelke ni potrdil in nam tako posredno preprečil proizvodnjo. S tem nam je bilo onemogočeno izvajanje tolikokrat ponovljenega reka (želje, fraze), da moramo v proizvodnjo uvajati svoje znanje. Naši prodajalci pravijo, da bi te nove igrače

dobro prodajali, da se tržišče zanje zanima, vendar . . .

Kljub temu, da nam družba ali država, ali neki SIS, ali neki državni (republiški, občinski) organ ne dovoli novih izdelkov, upamo da je to le muha enodnevnic. Imamo sposobne ljudi za kreiranje novih igrač, ki se trudijo. V bodoče ne bo minil sejem ali razstava, kjer ne bi prikazali vsaj nekaj novosti. Zavedamo se, da je bodočnost v svojem lastnem razvoju in lastnemu kreiranju.

Polnjenje medvedka.

Montaža, kjer dokončno oblikujejo, prikovičijo oči, nosove, zašijejo odprtine, ipd.

Aktualni trenutek SLO in DS

Niti ni lahko, niti enostavno dajati objektivno in zadostno kritično oceno o zdajšnjem trenutku splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Ko hočemo oceniti stopnjo na tem področju v sredini, v kateri delamo in živimo, ali v društvu kot celoti, se nam najprej postavlja vprašanje — kateri so kriteriji ocenjevanja, s čim bomo merili obrambno in samozaščitno sposobnost in organiziranost?

Ponavadi se na to dajejo izredno pavšalni, površni in enostranski odgovori. Poroča se npr. v organizacijah združenega dela o rezultatih na področju SLO in DS iz kota fizičnega zavarovanja delovne organizacije, s strani obstoječih komitejev za SLO in DS, raznih pravilnikov o SLO in DS in podobno. Kriterijev, po katerih pa bi dejansko spoznali, do katere meje je razvit naš obrambnozaščitni sistem, pa nismo še uporabili. Te kriterije je postavila skupščina SFRJ in so naslednji:

1. V enotni meri je SLO in DS postal sestavni del zavesti

delovnih ljudi in občanov in vsakdanje prakse na vseh področjih družbenega življenja.

2. Kako in koliko se uresničuje kot del vsakodnevnih obvez in aktivnosti vseh njenih subjektov, oziroma koliko se uresničuje skozi delo in ob delu?

3. Koliko je razvita v TOZD oz. krajevnih skupnostih?

4. Kakšna je aktivnost posameznih subjektov SLO in DS, koliko njihovi programi in akcije izhajajo iz potreb, objektivnosti, varnostno-politične ocene sredin, v katerih delajo?

5. Kakšno je varovanje družbenega premoženja, varovanje ustave in zakonitosti?

Če si postavimo vprašanje, od česa je odvisna efikasnost zaščite družbe, potem lahko rečemo, da je to vprašanje tesno povezano s stopnjo razvoja samoupravnih odnosov. Poleg tega je to še vprašanje aktivnosti organiziranih socialističnih sil v boju proti kontrasocialističnim silam. Razvoj SLO in

(Nadaljevanje na 8. strani)

(Nadaljevanje s 7. strani)

DS je, kot je to dejal tov. Kardelj, v končni instanci sposobnost socialističnega samoupravljanja, da se obdrži z lastnimi oblikami in sredstvi.

Ne moremo mimo tega, da ne pogledamo, kako sedanja vojaškopolična in ekonomska nasprotja vplivajo na varnost naše države. Vsekakor moramo za razumevanje današnjega stanja v mednarodnih odnosih in njegovega vpliva na varnost naše države, razumeti dolgoročno splošne svetovne krize. Od konca 2. svetovne vojne naprej svet neprekinjeno živi v krizi, menjuje se samo intenzivnost. Ob koncu 70 in v začetku 80-ih let je svet zašel v novo, še ostrejšo krizo. To pa je bil obenem vzrok za večjo konfrontacijo. To stanje pa se nadaljuje, če se že ne slabša. Bistvenih sprememb takega stanja v mednarodnih odnosih ne moremo pričakovati brez, da bi prišlo do vsebinskih sprememb. Vsekakor je ena izmed bistvenih nasprotij prav blokovska nasprotnost, ki se najbolj odraža na stanje v mednarodnih odnosih, posebno na svetovni mir in varnost vsake države. Blokovska konfrontacija se neizbežno prenaša na vse regije in dele sveta. Tako danes vidimo, kakšna je npr. borba v oborožitvi med silami v svetu. Poročilo CKZKJ o aktivnosti na področju SLO in DS pravi, da kljub očitnemu napredku v razvoju SLO in DS, rezultati pri konkretnem organiziranju niso zadovoljivi. Premalo je prisotno pri vsakodnevem življenju predvsem članov ZK, delovnih ljudi in občanov. Številke in podatki resno opozarjajo, da je zaščita družbenega premoženja slaba. Po podatkih zveznega javnega tožilstva je bila lani vsaka tretja delovna organizacija obtožena zaradi gospodarskega kriminala, zaradi podobnega je bilo prijavljenih tudi kar 41000 oseb.

Z lanskim letom je zaključeno obdobje, v katerem so priprave na SLO in DS izvedene na

podlagi Zakona o SLO in DS iz leta 1947 in drugih normativnih dokumentih in stališč 11. kongresa ZKJ. To je bilo obdobje, v katerem je bil uspešno konstituiran sistem SLO in DS in v katerem so ustvarjene vse temeljne predpostavke za uspešno delovanje našega celotnega obrambno-samozaščitnega mehanizma.

Lani smo sprejeli novi zakon o SLO in DS. Spremembe niso velike v primerjavi s prejšnjim zakonom. Organiziranost bo taka kot do sedaj, le da so sankcije za posamezne prekrške oz. za neizpolnjevanje obvez, precej strožje in večje kot dolej. Za leto 1983 lahko rečemo, da bo leto krepite obrambe in zaščite. Stvarno moramo pristopiti k praktični realizaciji novega zakona o SLO in DS in doktriranih dokumentov „smernic za obrambo SFRJ pred agresorji“. Zavzemati se moramo, za čimboljše usposabljanje delovnih ljudi in občanov, vseh struktur SLO in DS.

Za zaključek naj povem, da smo v naši delovni organizaciji kot glavni element pri uspešnosti delovanja SLO in DS upoštevali stabilnost delovne organizacije na ekonomskem, družbenopolitičnem in samoupravnem področju.

Uspešnost delovanja naše delovne organizacije na področju SLO in DS se ne kaže v dobrih načrtih, dobrih pripadnikih TO, CZ, NZ, ampak v stabilnosti delavcev TOZD/DSSS, katerih socialna varnost na dolgi rok ne sme biti ogrožena.

Zavedati se moramo, da lahko tudi za našo delovno organizacijo nastopi „slabo leto“. Prav takrat pa bomo videli, ali smo dejansko navajeni delati samo v dobrem, ali smo pripravljeni potrpeti tudi v „slabem letu“ in s tem pokazati, ali smo dejansko taka družina in celota, kot se to kaže danes, ali pa smo enotni samo v dobrem, medtem, ko smo v slabem taki, kot so nas okarakterizirali nekateri.

Čas bo pokazal svoje!

Željko Popović

Kadrovske vesti

Upokojili so se . . .

Lapajna Ana

– v Mehanotehniki je delala od 1. 11. 1963 do 30. 11. 1982 na delih in nalogah brizgalke plastičnih mas, sestavljalke, pakovalke in barvarke.

Sever Angela

– v Mehanotehniki je delala od 27. 5. 1963 do 30. 11. 1982 na delih in nalogah sestavljalke – pakovalke in stiskalke.

Koder Marija

– v Mehanotehniki je delala od 1. 9. 1964 do 13. 12. 1982 na delih in nalogah brizgalke plastičnih mas.

Pankracij Jolanda

– v Mehanotehniki je delala od 12. 3. 1964 do 31. 12. 1982 na delih in nalogah obrezovalke navojev, kontrolorke izdelkov in sestavljalke–pakovalke.

Brezovnik Viktor

– v Mehanotehniki je delal od 2. 3. 1963 do 30. 10. 1982 na delih in nalogah šablonerja.

Majcen Lidija

– v Mehanotehniki je delala od 17. 4. 1962 do 30. 11. 1982 na delih in nalogah sestavljalke–pakovalke.

Loganiš Romana

– v Mehanotehniki je delala od 19. 3. 1962 do 15. 3. 1983 na delih in nalogah kontrolorke in tiskarke.

Vergan Ida

– v Mehanotehniki je delala od 13. 9. 1963 do 13. 3. 1983 na delih in nalogah sestavljalke–pakovalke.

Levac Marjan

– v Mehanotehniki je delal od 25. 4. 1958 do 30. 11. 1982 na delih in nalogah vodja izmene.

Kocjan Darja

– v Mehanotehniki je delala od 6. 3. 1964 do 15. 2. 1983 na delih in nalogah sestavljalke–pakovalke.

Pucer Ivan

– v Mehanotehniki je delal od 21. 2. 1983 na delih in nalogah nastavljalca strojev.

Ilič Budimir

– v Mehanotehniki je delal od 9. 1. 1973 do 15. 2. 1983 na delih in nalogah elektro inštalater.

Upokojenim sodelavkam in sodelavcem želimo vse najboljše v nadalje in se jim zahvaljujemo za dolgoletni prispevek naši delovni organizaciji.

Odšli

TOZD „Tehnične igrače“

Lapajna Ana DE 1100 – invalidsko upokojena
Sever Angela DE 1200 – invalidsko upokojena
Jurišević Norma DE 1200 – sporazumno prenehanje d. r.
Koder Marija DE 1500 – starostno upokojena
Gasič Gordana DE 1300 – sporazumno prenehanje d. r.
Bertalanč Anton DE 1010 – umrl
Pankracij Jolanda DE 1200 – starostno upokojena
Brezovnik Viktor DE 1100 – invalidsko upokojen
Majcen Lidija DE 1200 – invalidsko upokojena
Smodiš Željko DE 1300 – odhod v JLA
Sojič Dragan DE 1500 – sporazumno prenehanje d. r.
Rešič Igor DE 1010 – sporazumno prenehanje d. r.
Capuder Marija DE 1100 – sporazumno prenehanje d. r.

Loganiš Romana DE 1100 — starostno upokojena
Vergan Ida DE 1200 — starostno upokojena

TOZD „Pisarniške potreščine“

Levac Marjan DE 2000 — invalidsko upokojen
Kocjan Darja DE 2000 — invalidsko upokojena

TOZD „Kovinski izdelki“

Pucer Ivan DE 4200 — starostno upokojen

TOZD „Pliš igrače“

Juriševič Miroslavka DE 6000 — potek določenega časa
Gombač Tatjana DE 6000 — potek določenega časa
Kosančič Sonja DE 6000 — potek določenega časa
Hrvatín Darinka DE 6000 — potek določenega časa
Gustinčič Margerita DE 6000 — potek določenega časa
Dodič Bojana DE 6000 — potek določenega časa

TOZD „Orodje—remont“

Adamič Andrej DE 8300 — odhod v JLA
Korenika Igor DE 8010 — odhod v JLA
Barut Jadran DE 8200 — sporazumno prenehanje d. r.
Ilič Budimir DE 8300 — invalidsko upokojen

DS „Skupne službe“

Majerič—Dokič Ervin SM 9110 — disciplinsko razrešen
Mrakič Boža SM 9310 — sporazumno prenehanje d. r.

Prišli

TOZD „Tehnične igrače“

Brezovnik Zmagoslav DE 1400 — transportni delavec
Kocjan Klavdij DE 1010 — tehnolog konstruktor — pripravnik
Baruca Nevijo DE 1010 — orodjar

TOZD „Kovinski izdelki“

Špoljarič Ivan DE 4200 — urejevalec stružnih avtomatov

TOZD „Orodje—remont“

Fabjan Rajko DE 8100 — orodjar III
Brajnik Igor DE 8300 — elektromehanik
Šuštar Bogomir DE 8300 — elektromehanik
Peternej Jelko DE 8010 — kontrolor kvalitete — pripravnik

DS „Skupne službe“

Čok Valter SM 9600 — transportni delavec

MI Mehanotehnika izdaja delovna organizacija »Mehanotehnika« Izola.

Glasilo izdaja uredniški odbor: Jože Bolha, Andrej Dujc, Vojko Mahnič, Albin Lovrečič, Željko Popovič, Dušan Sosič, Boris Šlosar.

Glavni urednik: Aleksandra Grbec
Odgovorni urednik: Milan Vuga
Tehnični urednik: Brigita Kukovec
Fotografije: Žika Jovičič

Naslov uredništva: MI MEHANO-TEHNIKA, 66310 Izola, Polje 9, telefon 62—121, int. 205.

Priprava za tisk: IBM—Dnevnik Ljubljana.

Tiska: BIROTISK Grosuplje.

Glasilo izhaja v nakladi 2000 izvodov.

Po mnenju republiškega komiteja za informacije SR Slovenije št. 421—1/72 z dne 2.9.1980 je glasilo MI Mehanotehnika oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov (7. točka 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu — Ur. list SFRJ 33/72).

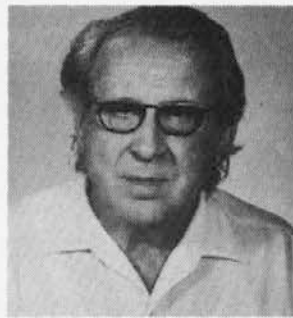
Morda ne boste verjeli, pa je res

... da eno samo letalo na poletu preko oceana uniči 50 do 100 ton kisika, ki ga sicer vdihavajo živa bitja. In koliko letal preleti dnevno? Točnega podatka ne vemo, ocenjujemo pa, da jih preleti najmanj 50...

... da vsaka pokurjena tona premoga odvzame celoletno količino kisika, ki je za življenje potrebna enemu človeku in prav isto velja za vsakih 1000 km prevoženih z avtom...

... da največji del kisika ustvarja ocean s svojimi nešte-

V spomin

DRAGI TONE!

Obnemeli smo ob nepričakovani vesti, da je iznenada nehalo biti tvoje plemenito srce.

Nikakor se ne moremo sprijazniti s to vestjo, saj si bil v naši sredini priljubljen kot človek, sodelavec in prijatelj. Zaradi tega toliko težje najdemo tolažilne besede tvojim bližnjim.

Tvoja mladost je bila težka, saj si se rodil kot najmlajši sin številne in siromašne kmečke družine. Že zelo mlad si si moral iskati delo po Madžarskem in Nemškem.

Ker se med vojno nisi hotel priključiti madžarsko-nemški vojski, si v Sombotelju bil zaprt z namenom, da Te ustrelijo kot talca. Le naključje Te je rešilo smrti. Ko je tiste kraje osvobodila Rdeča armada, si se ji priključil, da bi pomagal pri osvoboditvi domovine. Takoj po svobodi si se aktivno vključil v izgradnjo porušene domovine.

Poleg nenehnega dela si si vedno našel čas, da si se posvečal glasbi, ki si jo vedno ljubil. Leta 1947 si se zaposlil v Melodiji v Mengšu, kjer se ti je izpolnila življenjska želja, da bi se z vsem srcem vključil v svet glasbe in glasbil. V tem času si se izpopolnilv poklicu glasbilarja, v njem dosegel mojstrstvo, kar ti je bila osnova, da si lahko v Izoli ob preselitvi odprl delavnico za popravilo vseh vrst glasbil. Poleg tega, da si znal glasbila popravljati in izdelovati si nanje tudi igral — v katerem koli kraju si bil, si se vključil v godbo na pihala.

Svojo človečnost in požrtvovalnost si izražal ne le v poklicnem življenju in ljubezni do glasbe, temveč tudi pri najbolj občutljivih dejanjih, ko je šlo za pomoč in vzgojo neboljnim otročičkom. Skupaj z ženo Francko sta pripomogla k temu, da se je številna družina sirot brez toplega gnezda, znašla v varnem in ljubečem okolju, v toplih rokah, ki so nadomestile desetim otrokom varne materine in očetove roke. Tvoja pomoč ženi pri vzgoji je svetel zgled družinskega življenja, lik humanega očeta v naši družbi in velika izguba za ženo, sedem preskrbljenih, tri še nepreskrbljene otroke in za nas vse.

V Mehanotehniki si se zaposlil pred več kot 20-letmi. Delal si na različnih delovnih mestih, kjer si s svojimi izkušnjami, delavnostjo in tovariškimi odnosi pripomogel pri razvoju našega kolektiva. Zato smo ti iz srca hvaležni. Ostal nam boš kot plemenit človek, dober in požrtvovalen delavec v trajnem — svetlem spominu.

Počivaj v miru v slovenski zemlji ob morju, ki si ju tako ljubil in hvala TI!

Tvoji družini, otrokom, ki si jim dal velik kos srca, izrekamo iskreno sožalje.

Sodelavci

timi organizmi, ki pa so danes z onesnaževanjem vse bolj ogroženi. Drugi največji izvor kisika je tropski pragozd. V zadnjem času je človek uničil že blizu 40 % tropskih gozdov. Če bo šlo tako naprej, jih bomo popolnoma uničili v naslednjih 30 letih...

... da so svetovne zaloge nafte pri današnji porabi ocenjene še za 25 do 30 let, zemeljskega plina pa je še za 40 let...

... da se je nafta podražila v slabih osmih letih desetkratno in da poganjajo njeni derivati več kot 300 milijonov avto-

mobilov, več kot 90 milijonov tovornjakov, 30 tisoč velikih ladij, na tisoče velikih termocentral na nafto, če ne omenjamo letal in vojaškega aparata...

... da razvite dežele, ki štejejo 16 % svetovnega prebivalstva, porabijo več kot polovico (55 %) vse energije v glavnem nafte, da pa ves tretji svet skupaj šteje 84 % prebivalstva porabi le 45 % energije, v glavnem 90 % lesa...

Opomba: Podatki so povzeti po knjigi Mire Ružič: Biti ali ne biti, ki je izšla pri Prešernovi družbi 1982. Knjigo priporočamo!

Križanka za razvedrilo

SESTAVIL: BORIS RUTAR	DELEC SPO- JINE	STADA I. J.	OBDOBJE GRSKE IGOD. IN KULT.	VELATINA IL MOD. ALG	NA- TRIJ	KISIK	PREVAL MED LJ IN GE	TV ZASLON	VODIK	EMIL HANSEN	IDA KODAL	MLEČNI ZDE- LEK	NE- PRIJA- ZEN	NAŠA DO	ZNAM- KA UR	IVO RIBAR	POGON- SKA MDC	MONG. VADAR	URAN	NIŽJI HRIB	RIMSKI POZ- DRAV	VSE- SANJE PREMO- ZENJE	VOJA- SKI ODSEK	VRSTA PA- DAVINE	ŠPANI- JA	NESO- GLA- SJE	OSVEŽ- PIJACA ELIDA NOVAK	FORDEL OD SONCA	DEL TELESA	AME- DICIJ
		LETALO	SVEDSKA POLETNO OBUVA- LO	MORSKA ZIVAL BDEČ KRALJ	MAJHEN DIRKAL. AVTOM. FRANC. SP- CIJOLG	EAST NADAVO GLOVEC LORENZ			VPRASA- LNICA REKA V SAP. KO- SOVO	RECIFE GRŠKA ČRKA											VRSTA PA- DAVINE	ŠPANI- JA	NESO- GLA- SJE	OSVEŽ- PIJACA ELIDA NOVAK	FORDEL OD SONCA	DEL TELESA	AME- DICIJ			
		KOGAR ISČEJO																												

Dober zakon

„Moj zakon je kakor država. Žena je finančni minister, tašča je vojni minister, hčerka ima vlogo zunanjega ministra.“

„In ti si potem brzkonca prezident?“

„Ne, jaz sem samo ljudstvo, ki vse plača.“

Znani ameriški avtomobilski kralj Henry Ford se je peljal v svojem malem avtomobilu. Na cesti je dohitel drug voz, znamke „Ford“, ki je bil poškodovan. Šoferju je ponudil nadomestne dele, ki jih je imel pri sebi in motor je bil brz popravljen.

Lastnik se mu je lepo zahvalil in ponudil pet dolarjev.

„Ne, ne hvala, ne potrebujem denarja, meni se prav dobro godi.“

„Telega ne verjemem gospod, če bi si kupili boljši voz, kot je Fordov.“

Butalca se sprehajata ob morju, ko vzklikne eden:

„Poglej, mrtev galeb!“

Drugi pogleda pod nebo in vpraša:

„Kje pa?“